

Nemet Janoš: Pošto i po redosledu umiranja, pošto ja ima 38 , 9 godina radnog staža kao Popadić, tako da idemo očigledno po nekakvom redosledu, bar po radnom stažu što smo stekli za ovih četiri decenije, koliko smo u struci. Inače, ono što je gospodin Popadić rekao, to se svodi na ovu našu praksu, naročito u zadnjih 2-3 godine, oko Radio Subotice događaju se čudne i zanimljive stvari, mislim da je osnovni problem u zakonodavstvu u našoj republici i tu sam na istoj talasnoj dužini, da ostajemo kod radija, kao i Popadić, naime zakonodavac nikako ne može da shvati ovu specifičnost ovdašnjih ljudi, ovdašnjeg društva, ovdašnjih medija. Mi smo naime, multietnička sredina. Mi već 40 godina, makar vi to nazivali ili neki ljudi u Beogradu reliktom, fosilom titovog doba, socijalističkog samoupravljanja, emitujemo program na prvo na dva, pa tri, a sad na četiri jezika. I ako romi budu uvršteni, onda ćemo imati radio na pet jezika, ovih dana slavimo 40 godina postojanja i rada. Krenulo se sa srpskohrvatskim i mađarskim ravnopravno, znači ova sredina je uvek bila obeležena i u tom spominjanom 17. 18-om i dalje vekovima. Nekim novinama koji su ovde izlazili vekovima na različitim jezicima, pošto je kao što sam rekao, multietnička sredina, podrazumeva se da je to multietnička kultura, neki kažu da je to suživot, neki kažu da je to zajednički život, živimo ne zajedno, nego jedni uz druge, ali je činjenica, da je sve to prožimalo kroz ove vekove, koji su iza nas. I sad se događaju čudne stvari. Mismo prošlog leta recimo orali da sakupimo u roku od pet dana, nekom, ne baš naročito dobro organizovanom akcijom, dvadesetak hiljada potpisa u čitavom severnom delu Bačke i Banata, znači u Severnoj Vojvodini, potpisa za podršku opstanka Radio Subotice. Naime, došlo je do privatizacije na osnovu zakona koji je donešen u tom našem nesrećnom Republičkom parlamentu, koji ne vodi računa o tim specifičnostima. Kad deli te frekvencije po onom receptu RRA, onda se to jednostavno ne uzima u obzir. Pre pet godina, kada je uvedena veronauka u osnovne škole, onda je tadašnji sekretar u ministarstvu vera počeo da me isprepada: pa šta vi tu vojvođani radite, pa ne može se primeniti ovaj naš zakon u Vojvodini. Jer vi tamo imate 5-6 različitih crkava, istorijske, neke verske zajednice i crkve, i pet-šest jezika.... A zakon predviđa samo jedan jezik, samo jednu veru i eventualno neke sitne, male iznimke. Znači, ne uzima se u obzir, to je zakonodavac pogrešio, i zato su mi zanimljivi ti zakonski okviri koje je spominjala gospođa Solomon, mislim da je to veoma bitno u ovoj Srbiji tako, da se to malo pretrese, znate... Videli smo, na primer kod Radio Sombora, šta se dogodilo. Privatizovan radio, pa posle ona cura, koga je otac pogrešno shvatio, ona je htela da mu otac kupi radio... ona mislila na radio prijemnik, otac joj je kupio radio stanicu. I mesecima tamo ništa se ne događa. Vedli smo kako se Panon radio, opet, jedan unikat, u ovoj Srbiji, Radio Pannon dobija frekvenciju JP Radio Subotice, prošlog leta, zbog toga smo skupljali potpise, i sada imate jednu zanimljivu, zaista paradoksalnu situaciju. Frekvencije su javno dobro, svugde u svetu, pa i u Srbiji. Znači tu frekvenciju srbijansku, republičku, pokrajinsku, kako god krstite, dobija jedna fondacija. Koja se finansira iz Republike Mađarske. Znači, sad imate situaciju, koja meni nije sasvim prihvatljiva iz više razloga, ali osnovni razlog je zašto na srbijanskoj frekvenciji emituje novcima jedne susene države. Kakav je uticaj ove sredine, tojest komercijalna radio-stanica emituje šta god hoće, dobija frekvenciju javnog servisa ... To je sad ono, što je neobjašnjivo. Kakav je politički lobbi iza toga bio, ja ne znam, i neću da ulazim u to, pošto dokaza nemam, ali je zanimljiva situacija i Radio Subotice. Mi sad navrat-nanos organizujemo proslavu, četrdesete godišnjice postojanja, a za ovih četrdeset godina postojanja od društvenog preduzeća postali smo javno komunalno preduzeće. I to je opet jedan paradoks, znate, kada nas je novo opštinsko rukovodstvo posle ovih izbora nedavno primilo, gospođa Kiselički mi je svedok, ona je bila prisutna kao pomoćnik gradonačelnika, i drugi član gradskog Veća , koja je zadužena za komunalna preduzeća, rekla je

na početku, da je ona zadužena za trinaest javnih preduzeća, komunalnih, i za zaštitu okoline. I nisam mogao izdržati, ja sam dve godine pred penzikom, pa mogu da kažem malo više, pa sam pitao, gde nas svrstavate? Da li u kulturu i obrazovanje, što je resor gospođe Kiselički, ili u komunalne radne organizacije, možda u zaštitu okoline. Dobio sam uverenje od Ljubice, da spadam u kulturu, kao Radio stanica je ipak ta kultura interesantna. Oko tih specifičnosti ću samo jednu rečenicu da vam kažem. Bilo bi zanimljivo, da se shvati, da notorna činjenica, koju mi kao pripadnici manjina svakodnevno osećamo na svojoj koži. Radio stanice, televizijske stanice koje emituju programe na jezicima manjina, imaju neku dodatnu obavezu. Neću da kažem: misiju, neću da se tu koriste velike reči, ali morali bi da imaju emisiju dečiju, omladinsku, posebnu rubriku kulturnu, da neguju kulturu govora, kad se priča o radiju ili televiziji, ne kao komercijalne stanice, one nemaju tih obaveza. To su te stvari, koje su finese, možda, zakonodavac to ne mora da zna, ne mora da shvati, ne mora da oseća, ali kada se u Parlamentu skrene pažnja od strane nekih manjinskih poslanika, onda bi to moralo da natera te naše poslanike na razmišljanje. Da na tržištu opstanemo, ne zbog toga, šta vlada hoće nešto da ostvari, ali je objektivno nemoguće, da vi imate na tržištu emisije na rumunskom, slovačkom, mađarskom, ne može da opstane takva emisija. To mora da je zadatak države, odnosno tog segmenta države, koju zovemo lokalna samouprava, ili pokrajina, pošto smo u jedino preostaloj pokrajini ove naše Srbije. To bi moralo kao javni servis da opstane, ne bih da koristim sada citate nekih velikih i mudrih naučnika, studijama su dokazali već davno, definisali da je javni lokalni servis najbitniji za građane, to je uostalom dokazala i ova naša prošlogodišnja akcija od 19.730 potpisa, koje smo sakupili za pet dana, ljudi to slušaju, po nekim istraživanjima, program na mađarskom jeziku je 12. u Srbiji, od najslušanih. To je jedna veoma zanimljiva situacija i podatak, koji tera na razmišljanje. I moram vam još nešto reći, ovih dana se navršava deset godina od jedne tribine, koja je održana ovde na sada već Otvorenom Univerzitetu, tu sam tribinu vodio u novembru 1998. godine, a glavni gost te tribine je bio gospodin Slavko Ćuruvija. Moj drugar, s kojim smo obišli Kosovo, i bili prisutni od '81. pa do Dnevnog Telegrafa i dalje i islim, da ono, što sam sada izložio, na neki način posvećujem i njegovoj uspomeni, jer on je jedan od onih, koji je stradao zbog svog stava, zbog svog mišljenja, a ostali koji ovde rade jesu dobijali određene batine, jesu im pretili, jesu ih možda i tukli, ali srećom, nas još ne ubijaju. Možda ukinu Radio stanicu, da ukinu televiziju, da ukinu novine, jer šta, novine će potpadati pod nacionalne savete. Srbija nema nacionalni savet. Kako će te novine na srpskom jeziku da imaju svog gazdu, ... da rezimiram, glavni problem je zakonska regulativa, koja nije uzela u obzir specifičnosti a mi bez toga, da te specifičnosti makar i pozitivnom diskriminacijom imamo u zakonu, ne možemo ni primirisat. To je moj stav, a videćemo, kako će to ispasti.

Siniša Stričević: Ja sam Siniša Stričević, Radio Sombor. Vrlo je teško govoriti, jer su tu emocije, ali da nije njih, ne bismo mogli raditi ovaj posao ali se poslednjih godinu dana toliko toga nakupilo, s obzirom da je Radio Sombor najbolji primer onog najgoreg, što se može dogoditi. Ako bih se poslužio igrom reči. Paradoks. Neki nisu dobili frekvenciju, koji su u prvom redu zaslužili, na primer Radio Subotica, mi jesmo, frekvencija da, ali plate ne. Pokušaću da buudem što sažetiji. Sedam meseci bez dinara zarade. Nakon 2. novembra kada se desila ta nesrećna aukcija u Novom Sadu, gde nije znala ni sedište Radio Sombora, niti gde je Sombor na mapi. Ne. Nikad nije bila. Znali smo odmah, o čemu je reč... da neko drugi stoji iza toga, i mi nismo mogli to da istražujemo, nismo imali zaista mogućnosti za to, i sad kako je kolega rekao da je Radio Subotica Javno komunalno preduzeće, mi se pitamo, da li smo mi već postali STR, s obzirom da čujemo gore u prostoru koji smo imali do sada od lokalne zajednice, od osnivača,

znači, da se tamo nešto kuje, lije, da slušalac to čuje... ali ne znamo još, šta se sve dešava. Tu smo zahvaljujući tome što je na predlog našeg sindikata, i evo, ja sam tu na ovom skupu, umesto mog direktora, koji je trenutno na bolovanju zadobio visok pritisak posle svega, što i mene čeka uskoro, nismo se mogli dogovoriti, ko će pre na bolovanje. Ova godina koja je bila godina iscrpljivanja, jer ja u ulozi poverenika sindikata Nezavisnost, morao sam da koristim i te neke mehanizme, pa kao član nacionalno-ekonomskog saveta Vojvodine, gradski se još nije osnovao, pa pošto je sve naopako, po nekoj hijerarhiji najpre imate poštovanje. Mnogo toga sam radio pored poslova, radio vikendom do kasno u noć, odlazio u Agenciju za privatizaciju, Novi Sad, Beograd, jednoga stravičnog ludila, koje je uzrokovalo time da na predlog opet našeg građanskog sindikata Nezavisnost, jedino ima trenutno medijski sindikat, gde sam i član glavnog odbora. Na predlog naš je imenovana zastupnica kapitala, mi smo izvršili jedan stravičan pritisak na Agenciju, da se raskine ta sramna privatizacija. Koja je samo nekome koristila. 4. jula, naša sadašnja zastupnica kapitala, mi smo prvi put tada saznali za sve te termine i kategorije koje postoje što nam je sad smešno, znači, bavimo se svim drugim stvarima koje u zdravom razumu ne bismo trebali, da poznamo, praktično. Tu su obezbeđeni, zahvaljujući našoj privremenoj zastupnici kapitala, koja je bila od 2000. do 2004. godine direktorka, kada je Radio Sombor postigao bolji rezultat, bio je među prvih četiri u Srbiji, ona je isto tako, prva u Srbiji, zbog sukoba interesa, podnela ostavku s obzirom da je tada bila republička poslanica u Skupštini, a danas je savetnica u Pokrajinskom Izvršnom veću. U Sekretarijatu za rad, zapošljavanje i odnos polova. I zahvaljujući njenoj intervenciji bili obezbeđeni ti minimalci, do kraja godine, znači još imamo decembar, po nekih 13.572 dinara je iznos minimalne zarade, pa pomnožite to sa pet, i podelite sa dvanaest meseci da biste dobili prosek koliko smo zarađivali mesečno. Specifičnost od sredine do sredine, kažu marketing, u redu, ali to je još jedno veliko učenje, a pitanje je kako i na koji način samostalno privrediti, dok vi još uvek imate neloyalnu konkurenciju, gde je Sombor kao jedna relativno manja sredina od deset radio stanica, od kojih jedino Radio Sombor profesionalno izveštava. U junu smo prošle godine dobili frekvenciju za pokrivanje Sombora i Apatina, po radiodifuziji, i jedini medij elektronski, koji izlazi i na tri države, dakle iz Srbije, Mađarska, Hrvatska... Srbija povezuje sve čak dole i Hercegovinu sa čujnošću, od oko 100 kilometara u obimu. Resursi su dobri, znači, jedno skoro četiri decenije postojanje, ali evo mesec dana ukoliko se ne reši ovo osnovno, mislim da preti ono najgore. Jer zaista, pomenuti su prazni stomaci, bolesti, ljudi su do te mere postali živčani, međutim ljudski odnosi su došli na krajnje niske granice, i pitanje je koliko će još posle postojati ona krajnja volja ljudi, koji je takođe jedan paradoks, je tipičan primer, profesija koja na žalost umire, najmlađi član redakcije je 47 godina, najmlađa članica redakcije 40, dakle hoću da kažem, da se ne zna šta će biti sa ljudima koji su pred penziju, šta sa onima koji imaju svega dve godine radnog staža, a 35 godina života, šta sa onima koji su na polovini, da li otpremnine, otkud sad stvoriti taj novac za otpremnine kojeg nema, znači ni na jedno pitanje nema konkretnog odgovora. Interesuje me, hoće li se napraviti jedan zapisnik sa ovoga skupa, pošto smo tu strukovno, da se prosto usmeri i uperi tamo, gde bi moralo. Jer kako očekivati sada od lokalnih, odnosno gradskih zajednica da pomognu, ne u smislu tutorstva, mi se istina nikad nismo ni žalili, na neki preveliki uticaj međusobno, uzročno-posledične veze, ali ako ispratimo sve događaje, ako prenosimo sednice Skupštine gradskog veća itd, mislim da niko drugi ne bi mogao da podnese, ali mislim da ne možemo više da radimo praznih stomaka.

Radovan Tešić: Ja sam Radovan Tešić, ja trenutno radim sam u Radio Bačkoj Topoli, nama se desilo to da nismo dobili frekvenciju našu, od 79. godine radi Radio Bačka Topola, izdavao se i

dvojezični list u jednom periodu, od 8 strana, B2 formata na srpskom i 8 strana na mađarskom jeziku, Topolya és környéke smo se zvali, osim toga išao je i u program. Kada je bilo rečeno da će se ovaj medijski prostor urediti konačno u našoj zemlji, mi smo dali podršku, nadajući se da će to biti urađeno na pravi način. Međutim, ovim poslom smo ostali bez frekvencije, iako naša firma kako se kaže, radi svih ovih godina, samofinansira se i celokupni posao koji smo radili mi smo samofinansirali, dakle iz svojih ličnih dohodaka, izdvajali, da bismo finansirali informativni program u bačkotopolskoj opštini. Bez obzira, koja god politička opcija došla na čelo u našoj sredini, jednostavno nisu želeli uopšte razgovore vezane za finansiranje posebno informativnog programa. Uprkos tim problemima, ni jedan sekund, ni jedan dan ni jedan čas naš račun nije bio blokiran, dakle jedno uredno poslovanje, deset redovno zaposlenih, inače imali smo ranije osamnaest zaposlenih ljudi, što tehničara, novinara, tako i druge strukture, i do zadnjeg dana – govorim o prekidanju rada, dakle do 31. avgusta mi smo uveče u 24 časova prekinuli program, izneli naše uređaje i povratili ih u našu organizaciju, dakle tu smo završili jedan posao, i nastojali smo kao što smo tada i radili uredno, da preko naći razrešimo pitanje naše egzistencije, kolega Slobodan Traparić ko je bio direktor do 31. avgusta je otvorio kablovski u prostorijama, i tu većina naših ljudi i radi, tako da na neki način je zbrinuta, podneli smo tužbu vezano za kompletan postupak, jer smatramo da nije u redu da dva emitera u Bačkoj Topoli dobiju frekvencije, jer jedan emiter je osnovan uz podršku lokalne uprave u periodu kada nije mogao ni jedan emiter da se osnuje, a drugi emiter je da kažem, koji je izišao iz jedne sobe, jedan fino uređen studio sa ambalažama od jaja radi nekih izolacija, ovaj kompjuterski mikrofoni je sličio kao uređaj, koji je dobio podršku od RRA, ... jedna sramota... Danas naši slušaoci Radio Bačke Topola kažu, mi smo zatvorili naš radio upravo zbog toga, što su ova dva emitera jednostavno nemaju programe, koji bi zadovoljili slušaoca. Nama dnevno dolaze ljudi i dan danas pitaju, da li postoji ikakva mogućnost da se ponovo vrati ovaj naš talas, kod nas u našoj redakciji sva dopisništva dakle Radio Novi Sad, Radio Beograd, Televizija Novi Sad, Tanjug, Politika ranije, dakle sva dopisništva su u našoj redakciji, kolege iz druga dva medija niti rade taj deo posla, niti umeju da ga rade, jedna sramota i bruka. Ja sam ostao u našoj staroj firmi, očekujući da će ova naša tužba ipak i sve ove inicijative da će na neki način doći do jednog pozitivnog rešenja, mi smo tako napravili jedan dogovor, i da celokupni ovaj naš posao koji smo radili 30 godina u našoj firmi, tako da kažem, završimo, na jedan korektan način, pošto mi živimo u bačkotopolskoj opštini, mi smo ljudi, koji smo do sad uvek nastojali da korektno radimo, da kažemo, ovaj hleb, koji smo zarađivali je skroman bio, ali mo imali ipak neki ugled. Svi ovi slušaoci, verujte mi, koji su slušali bačkotopolsku su se preselili na kablovsku televiziju, gde gledaju što žive programe, što informativne programe, i sad tu postaje drugi problem. Opet ti neki lokalni moćnici koji su hteli, ne znamo zbog čega, da uguše nas i putem intervencija su na žalost i uspeli što se tiče radio talasa, sad počinju da prave spletku. Kolega koji je naprimer dobio frekvenciju čovek je bio podoban za jednu stranku, za drugu stranku, potparol u jednoj stranci, potparol u sadašnjoj stranci, potparol u nekoj trećoj stranci, veoma prilagodljiv... Verujte, mi takav posao nismo radili u dosadašnjom periodu, ja ga nemam nameru i da ga radim dalje. Moja ćerka je pre mesec dana upisala žurnalistiku u Novom Sadu, kažem, dete, opredelila si se za posao koji je lep posao, divan posao, međutim posao koji u ovom trenutku ne donosi baš neki lep život. Kaže: Tata, ja to volim. Kaže, ja živim u jednoj porodici gde si ti godinama to radio, ja to volim, i to želim da radim. Ja se nadam, da će se ove stvari, koje su se desilo sad u ovom minulom periodu vezano za raspodelu frekvencija na neki način ipak ispraviti, da će oni pravi emiteri ipak dobiti frekvencije, kod nas, u našoj kući, znate, sve je bilo uređeno. Ni jedan posao, ni jedan segment se

nije krenulo raditi dok nismo imali potrebnu dokumentaciju. Vezano za i tehničke uslove, uvek smo pažljivo pratili, ko ulazi, da kažemo to su bili pismeni ljudi, koji vole taj posao i koji ga rade svojski. I nadamo se da će titi nađano rešenje za Radio Bačku Topolu, i da ćemo se mi ponovo vratiti u etar i emitovati program za naše slušaoce. Mi smo radili srpski i mađarski jezik, zatim smo radili nemački jezik, imali smo program i na rusinskom i na slovačkom jeziku.

.....: ... nedavno smo razgovarali sa gospodinom Karadžićem, koji je rekao da će biti ispravljena nepravda koja je učinjena prema Radiju Bačka Topola, treba da dobije još jednu frekvenciju. Ja se nadam, da će to biti uskoro i realizovano. ...

.....: imam samo kratko da dodam, dakle da će naše odeljenje već od sledećeg meseca posetiti i Radio Sombor i Radio Bačku Topolu, kako bismo se na terenu upoznali sa problematikom, mi znamo sve vaše probleme, mi ćemo lično razgovarati sa njima. Ovo su dva zaista frapantna primera ne samo podele frekvencije, nego ... OEBS je posetio i Radio Suboticu, gospodina Biačija, i u jednom opsežnom razgovoru smo se informisali o problemima radija, koji postoji 40 godina, i emituje na četiri jezika. ... Takođe sa radom Radio Sombora... možda bismo mogli da prođemo, da se svi složimo da je za sve nas važno da naši mediji budu slobodni, da je to ono, čemu svi težimo, i da se složimo s tim, da je jedan preduslov da uredničke nezavisnosti je finansijska nezavisnost. To je nešto, što menadžment svih medija treba da razmišlja jer imamo i slučajeve, kad menadžment čak analizira koji su mu najveći novac, već znaju, da li će taj novac, koji dolazi od te kampanje, uticati na neko izveštavanje i mogu da kažem, da OEBS podržava sve napore manjina na teritoriji Srbije, da bude informisana na sopstvenim jezicima, to je zaista jedno ljudsko pravo, koja postoji u svim konvencijama. Isto tako, mi moramo poći od toga, da možda taj proces direktno postoji za finansiranje od strane države, gde ona u stvari nije samo finansijer, nego i osnivač medija. Postavlja se pitanje, da li je ta opština, lokalna samouprava, kako je razdvojiti, kako je razdvojiti od uređivačke politike, gde imate slučajeve u ovoj zemlji, kad vlasnik, ulazi sam i pravi montažu svoje reportaže. To su moje kolege iz OEBSa videli, to može da posvedoči, a možda ovde u Vojvodini takav uliv vlasti u izveštavanje nije uočljivo. Ali verujte mi, u ostalim gradovima u našoj zemlji, jeste. Vi ste do juče imali televiziju koja je od strane RRA proglašena za najgori primer izveštavanja, to je regionalna televizija koja je sada dobila novi menadžment, ali je njegov direktor pokazao papir, koji je dobio od RRA. Ta televizija, Novi Pazar... Dakle to je ono, o čemu mi pričamo je o javnom interesu građana ove zemlje. One moraju biti na pravi način informisani. A ako imate lokalnu valst, koja da novac, misli da može da utiče na nečije izveštavanje. Isti problem imamo sada u zakonu, koji se donosi o nacionalnim savetima, i videćemo, kakva će biti situacija, da li će biti to dobro rešenje za slobodu medija, da li će u nacionalnim savetu biti dominacija političkih partija, na koji način oni suzbiju izražavanje, ja imam vaše kolege iz Vojvodine, sa kojima redovno pričam, pa sam informisana o svim problemima, znam, o čemu pričam... a da li je to dobro rešenje, da li je dobro rešenje, da Radio Subotica dobije lokalnu frekvenciju, koja se praktično gasi, a do sada je bila najslušaniji radio za mađarsku manjinu, već znamo, da sa lokalnom frekvencijom neće moći da dosegne do svih pripadnika mađarske manjine, koje žive u Vojvodini. I samim tim i vaša budućnost na neku način je zatvorena.

Vlada Filipčev: Predsednik Upravnog odbora Lokalpressa, asocijacija nezavisnih pisanih medija iz Srbije, ima 31 člana, postoji već 12. godine, Ono što je problematika pisanih medija je na lokalnu i što je specifično za svaku lokalnu novinu, u odnosu na elektronske medije, je tržišno funkcionisanje, i ograničenost tiraža. Mi smo imali priliko da doživimo i preživimo privatizaciju lokalnih medija, koji su imali status javnih preduzeća, znači čim su redakcijama bile plaćene

plate, svi režijski troškovi, i oni su mogli koliko toliko lagodno da žive i da opstanu na tržištu, jer oni nisu ni znali, šta je tržište, šta je to razmišljanje ni o tiražu. Ukoliko jedne novine izlaze u gradu, koji ima 30 hiljada stanovnika, ili 7 hiljada domaćinstava, on ne može da juri tiraž od 10 hiljada, može da juri tiraž od 2~3 hiljade, ali taj tiraž sigurno ne pokriva osnovne troškove od kojih bi se mogle platiti plate, od kojih bi novinari mogli pristojno da žive. U principu, lokalna novina je upućena na donatore, koji su zdušno pomagali ovih godina i na tom im se zahvaljujem. Ta pomoć je i sad neophodna za opstanak novina, zbog prostog razloga, da ne može da se formira tržišna cena da se opstane na tržištu, ukoliko se ne prihoduje dovoljan novac. Isto tako je nepobitno, da za opstanak lokalnih novina potrebna subvencija. To je rešen u nekim evropskim zemljama bez obzira, da li ima dovoljan tiraž ili nema. Takve nestabilnosti lokalnih novina iskoristili su lokalni moćnici, koji pokušavaju da disciplinuju lokalne medije, utoliko to, što nije zakonom rešena raspodela novca. Novac usmere na poslušne medije, za medije, koji ne pišu protiv vlasti, koji ne pišu protiv njih ili koji pišu protiv njih, ne pišu istinu. A što je jako bitno, za raspodelu sredstava je dovoljno, da neko bude podoban, a ne stručan, i pisati istinu. Ovakva situacija može da doprinese, da mnogih lokalnih novina koji postoje, nestanu, jer su prepuštene tržištu. Međutim, kad novine nestanu, tek onda se u stvari vidi njihov značaj, i tek onda ta lokalna zajednica ili lokalna uprava kaže, da je bilo dobro, hajde da ih ponovo pokrenemo. Kada se to pokreće ponovo, to je mnogo teže, zato što je insistiranje na novom pokretanju treba daleko više novaca. To govorim upravo zbog toga, što se trenutno dešava, sa Kikindskim novinama iz Kikinde, koji su praktično izišli iz informativno centra Kikinde, pa su pokušali samostalno da egzistiraju, sa urednikom Željkom Bodrošićem, međutim zbog nesnalaženja na tržištu, priključili su se Dnevniku. A zbog svetske krize, Dnevnik odseca manje novine, pa tako će se najverovatnije ugastiti te novine. Ili ako postoji dovoljan entuzijazam i volja, onda jedino tako će moći te novine opstati, ali je neophodno obezbediti dovoljno novaca. Niko se u novinarstvu nije obogatio, i ne verujem da će se ikada obogatiti. Druga opasnost je u privatizaciji, prodaju se novine, kod pančevaca odvojeno je dva miliona evra. Neverovatno je da neko ima ekonomski interes da uloži toliki novac u jedne lokalne novine, koji će mu se uloženi novac vratiti, znači posredi je nešto sasvim treće, i da je taj novac sumnjivog porekla i da taj novac potiče od novopečenih bogataša, i taj novac žele da operu. To se odigrava na celoj teritoriji Vojvodine, ja mislim da je u toku formiranje jednog lanca takozvanih nezavisnih medija, gde će biti diktirana uređivačka politika, a to je već hipoteza, ne mora da bude tačna, jednog centra a i da će sasvim sigurno jedan deo te medije biti instrumentalizovan. Ta pojava se nije ponela u Srbiju, a nadam se i da neće. Toliko o tim stvarima, koje mislim da su aktuelna i važne lokalne pisane medije, o kojima se malo priča zato što je veliki uticaj na biračko telo i glasače. Tako i raspodelom sredstava iz konkursa republičkih i pokrajinskih ministarstava odnosno sekretarijata. Tako se i opredeljuje taj novac, jer više se daje za elektronske medije, mislim da njihovi troškovi za izradu programa nisu veći nego za lokalnu pisanu štampu.

Vinko.....: Ne znam, da li ste upućeni šta se dešava u Dnevniku, otpuštaju se 40 zaposlenih u Dnevniku, mahom su stradali dopisnici, i takozvane tehničke službe u Novom Sadu. Gazde, odnosno akcioneri su upoznali, ukoliko Dnevnik do kraja iduće godine ne stane na noge, biće ugašen list. Što se tiče ovog konzorcijuma, koje je Vlada spomenuo, to je tačno, ja sam čak i dobio od članova iz Dnevnika i ono, šta je ponuda tog čuvenog konzorcijuma Vojvodinainfo, oni navodno nude, što se tiče Kikinde, Zrenjanina i Subotice, gde Dnevnik takođe ima svoja izdanja, da preuzma ta izdanja i da preuzme zaposlene. To je po meni veoma cinično, zbog toga, što recimo gazde su u Kikindi, a ljudi već ne primaju platu mesecima, Građanski list, koji su oni

preuzeli u Novom Sadu je pao tiraž na 800 primeraka, oni su platili recimo Zrenjanin milion evra, kako su mi ljudi iz Zrenjanina rekli sudeći po njihovim rečima, imaju izvesnu dobit znači biće potrebno nekoliko generacija članovima konzorcijuma, da vrata taj novac. <očigledno su u pitanju sumnjive rabote, nije u pitanju to, da oni hoće da naprave neku monopolizaciju, oni će te novine polako sve pogasiti, a peru pare. Nemamo dokaze, pa nećemo o tome. Vojvodina in fact je jedan konzorcijum, koji je formiran za vreme Koštuničine vlade, zato postoje vrlo kontraverzne informacije o kontraverznim biznismenima, i visoko plasiranim osobama državne bezbednosti, tako, da je ta priča počela tada. Očigledno, kad su imali vlast i novac i moć ali dosada kako sam ja primetio, nisu napravili ništa, dosad su kupili blizu deset novina, koje su imale zajednički oko 80 hiljada sudeći po njihovoj uređivačko izdavačkoj politici tiraž će da se sroza na potpuni minimum.

Suzana Kujundžić: Radujem se da mogu da iznesem svoje mišljenje. Ja ću da iznesem probleme, pošto sam ja urednik Bunječkih novina, koji je mesečnik, ja sam i direktor u istoj toj firmi, ja sam i urednik dečijeg časopisa, i to ne zato što volim sve te funkcije, nego zato, što sam sama u firmi, poput kolege. Dakle nemam radno vreme, nemam vikend, praktično nemam praznike, Na to pitanje da li mogu i kad zaposliti još nekoga u ovoj firmi, dakle bar novinara nekog ko bi mi pomogao u celom tom poslu, ova priča o smanjenju budžeta i tako dalje, unapred mi je odgovorilo na to narednih godinu dana šta će se desiti. Lokalna samouprava bi mogla pomoći, i to vrlo lako, na taj način, koji prostor imamo, plaćamo na Radničkom Univerzitetu, dok recimo određene stranke ne moraju da plaćaju polsovni prostor, taj novac je dovoljan, da ja zaposlim jednog tog novinara, takav potez čeka već oko godinu dana, i nije donet, i sumnjam, da će biti donet. Sa druge strane, odnosno sa treće strane zapravo je sprava, koja nas steže, i zove se mengele. Ali u nacionalnim manjinama imate tri strane. I više kako se zove taj aparat, ja ne znam. Vi imate sad priču o slobodi medija, slobodi urednika pa ako su osnivači nacionalni saveti, koji je sad slučaj, onda ste slobodni. Ja ću reći samo ovoliko, i mislim., da svi, koji su iskreni, i koji hoće to da priznaju, da će se složiti samnom. Vama je kao uredniku jednog manjinskog medija dovoljno, da imate samo jednog saradnika, polovini, ili malko više od polovine nacionalnog saveta: vi ste otpušteni. I to je to. Ne morate ni tekst da napišete. I još ću slikovito završiti, na lokalnu je toliko popularno biti bunjevac, koliko je popularan biti albanac u Beogradu. To je to. Hvala.

.....: Treba napomenuti da po Zakonu o javnom informisanju nacionalni saveti su predominantno finansirani iz državnog budžeta, što ne bi trebalo, ali se događa.

Đorđe Dragojlović: Ja sam napisao tu nekoliko teza, koju ću na osnovnu ovih diskusija malo proširiti, pa ću se prozvati na neke ranije, koji su nešto rekli. Prvo bih da raščistim nešto. Neko je spomenuo provinciju. Provincija postoji u glavama, a ne po geografskim pojmovima. A to je ja mislim najbolje pokazao svojevremeno svojom reakcijom na Šešeljev zakon o informisanju subotički dnevnik Žig, kada se pojavio sa praznim stranama, osim prve, na kojem je bio logotip, i zadnjeg, na kojem be bio spisak od stotinak saradnika tog broja. Sa inicijalima. Žig je prošao nekažnjeno, ali ja mislim da su tri medija ukupno u Beogradu bila kažnjena zato. Što su preneli Betinu vest o tome. Ako ćemo da govorimo opoložaju lokalnih i manjinskih medija, ja bih ukratko, gotovo u tezama govoriti. Ja bih krenuo od odgovornosti novina i novinskih kuća. Pre svega bih krenuo na osnovu iskustva koje imam iz vlastite kuće. U Subotičkim novinama. Subotičke novine, odnosno njeni novinari... pre svega je krivo to tadašnje rukovodstvo, nisu iskoristili mogućnost privatizacije, koji je pružao takozvani Markovićev zakon. Da su tada uzeli 60 % novina akcija, ili kapitala, u svoje ruke, ave drugo se nikada ne bi događalo. Druga šansa se

ukazala mnogo kasnije, kada je moglo nekih 30 % po nekom drugom zakonu, ni to nije iskoršćeno. Kada je bilo reči u toj mojoj vlastitoj kući, jer će privatizacija kad tad da stigne, rukovodstvo je isto to elegantno preskakalo, nikada se nismo za to pripremili, i mislim da je osnovni problem kod svih nas to što smo bili nepripremljeni za proces privatizacije. Mi smo to jednostavno smatrali vrlo dobrim položajem. Za razliku od nekih opštinskih firmi, Subotičke novine kome je osnivač bila opština Subotica, sa lokalnom samoupravom su imali ugovorne odnose. Za određeni broj strana određeni iznos para mesečno. I to je funkcionisao godinama. I tako smo najverovatnije prevideli taj proces privatizacije, i naravno nove izazove. Moramo da kažemo, da smo mi sami krivi za naš trenutni položaj. Naravno da vlast nije ništa manje odgovorna. Tu je neprikladan model privatizacije, koji je generalno u zemlji usvojen. Mi ništa nismo naučili od privatizacije u zemljama, koje su pre nas krenule u tranzicije jedno vreme smo izgubili u besmislenim ratovima, ništa od toga nismo naučili, šta su drugi uradili, izabrali smo potpuno loš pod uticajem neoliberalne politike, a on je bio što manje vlasti, što više tržišta. Pokazalo je sad do čega to vodi, mislim na slom finansijskog sistema u svetu. Niko nije proveravao ni izvore para, ni ko će u tu privatizaciju da uđe, sad s gospodin Dinkić setio da nisu proveravali poreklo para, a privatizacija treba da se završi za mesec dana. To je posebno problematično kod medija. Mediji su nešto posebno, tu je jedan od osnovnih principa pto je ovde predviđena obaveznost, privatizacija svih medija, pod izgovorom da se tako radi u Evropskoj uniji. To nije tačno. Već u susednim državama imamo slučajeve, gde lokalne samouprave vladaju medijima, ili imaju upravljačka prava nad njima. Nedavno je u Subotici boravio gospodin Hans Ole Gustav, i on je rekao između ostalog, to je i objavljeno, da smatra da obaveznost privatizacije medija nije baš neko najbolje rešenje, ali kad je već naša država tako odlučila, onda će misija, na kojem je on načelu, da pomogne medijima u tome da to nekako prevladaju. Znači ne postoji ta obaveznost, o kome se pričalo. Drugi problem je da je omogućen pristup svakom. Kod severnih suseda, u proces privatizacije medija su mogle samo da uđu ozbiljne medijske kuće. Kod nas je bilo dozvoljeno bukvalno bilo kome ako je obezbedio da neko od čana konzorcijuma bude novinar. Pitom su stvarni mediji bili isključeni iz procesa, jer nisu mogli ništa, ni da im se realno proceni vrednost, uzete su npr. I u slučaju Subotičkih novina, knjigovodstvena vrednost, oko 40 hiljada evra, umesto 400 hiljada evra. Početna cena je 20 % od toga, i to vam je kao na pijaci. Isključeni su bili i pritom i osnivači. U ovom slučaju lokalna samouprava. I ona je mogla da računa jedino da od onih para koja stignu, dobiti svojih 5 % koliko je bilo zakonom predviđeno. Nešto je osnivač uradio u tom momentu. Jedan od najvećih problema je bio izostanak od kontrole novca. A taj novac je i u Subotičke novine stigao iz sumnjivih izvora, i sad se vodi postupak kod suda, u kome će se to pokazati jasno. Pri tom odgovornost vlasti vidim i u tome, što je dva puta prodala Subotičke novine, procenila ih knjigovodstveno na 50 hiljada eura, a uzela je 250 hiljada eura u dve prodaje, a kada sam bio postavljen z azastupnika kapitala, da branim državni interes, onda od države nisam mogao dobiti ni euro.... Da bi novine mogao da osposobim, da budu bolje prodate kasnije... itd... ali država je to tako radila. Ja govorim konkretne primere, prema tome možete sve proveriti. Gospodin Filipčev je ovde govorio o konkursima. Nemojmo se zavarivati: konkursi nikad ne daju dovoljno para. Od toga se ne mogu finansirati mediji. To može samo da zatvori jednu malu rupu, i to je to. Subotičke novine su i svojim papirima bili definisani kao medij čak su se zvali i Hrvatska riječ, bilo je obeležen kao medij, koji objavljuje na srpskom i hrvatskom jeziku, I danas je praksa, da tekstovi onih, koji pišu na hrvatskom jeziku, objavljuju se na hrvatskom u Subotičkim novinama, ako je pisao na bun jevačkom, onda je objavljen na bunjevačkom. Stalno, još mnogo prije, nego

što su postojali, Subotičke novine su imali rubriku i na bunjevačkom jeziku: postavlja se pitanje, da li su Subotičke novine i manjinski medij? Dosad se to nije moglo nikako uklapati. Ukratko, ono, za šta se zalaže udruženje novinara, tako i NUNS, da se privatizacija mora sprovesti, i tako dalje, da bi se smanjio uticaj lokalne politike na lokalne medije. Iz svog iskustva kažem, da su mediji na ovaj način stavljeni na još vulgarniji način izloženi manipulacijama dnevne politike.

Miša Brkić: Mi prilično dugo samo opisujemo stanje kako jeste i šta nam se događa. Postoji paradoks, da su mediji slobodni, a i javnost ugrožena. Da imamo demokratiju a da nemamo javno mnjenje. Postoji opasnost, da prizivamo državu kao spasioca i kao vlasnika. Mislim da se tu traže veoma ozbiljni odgovori. Ja pokušavam, ko sam po profesiji sociolog, ono što mene intrigira, je da 8 godina od demokratskih promena ponovo na dnevnom redu pitanje : je li ugrožen javni interes? Ja mislim da jeste. Ugrožavaju ga pojedinci privatnici i ugrožavaju ga političke partije. Grabeći ga za sebe i misleći da su oni ti, koji treba da ga artikulišu. Kad kažem političke partije, mislim i na nacionalne savete. Prošle smo bolne tranzicije, već od ~92 godine. Imamo razna iskustva, i sa državom i sa raznim vlasnicima. Šta je izlaz? Kako se odbraniti? Kako mi da se odbranimo, ali braneći sebe, ne pojedinačno, sa socijalnog aspekta, nego kako da odbranimo javni interes. Treba Srbiji da obezbedimo nepristrasno informisanje. Ako to uspemo, onda je šansa da demokratizujemo mnogo veća, nego što je bila ovih osam godina. U tome jeste smisao medija. Neka ni ovaj okrugli sto ne bude rame za plakanje. Problemi se multiplikuju. Treba da vidimo, imamo li mi snagu? Očigledno mnogo stvari mora da se menja. Svi su ovde spominjali systemske mere. Šta to mi možemo da uradimo, kao grupacija? Ja čujem, a i spominjali ste „Vojvodinainfo“. Da li ćemo mi samo da plaćemo, da tih nekih 10 ljudi kontrolišu javno mnjenje Vojvodine? Naravno da je njihov interes da kupe sve. I da zatvore. Jer njima ne treba javnost. Neki hoće da Vojvodina bude evropska regija. Ma nema šanse, da bude evropska regija, ako nema javno mnjenje. I pri tom ako nema kritičko javno mnjenje. Treba već jednom da skinemo koprenu sa toga: ko je to „Vojvodinainfo“? Može li to neko da istraži? I to je posao za NUNS. Treba razotkriti, da li su to samo tajkuni? Ima li tu političara? Ima li tu starih službi? I da javno to kažemo. I onda se vidi zašto to oini kupuju, i to je prilika da tražimo od političara, kojima su puna usta Evrope i demokratije. I da im pokažemo: evo, to ste vi. I onda izveštaj evropske komisije o Srbiji neće biti tako loš. Nego će biti crn.

Ljubica Kiselički: Meni je drago da ste me prozvali „ja sam inače po obrazovanju profesor matematike, ovde sam u svojstvu lokalnog „nemoćnika“ jer sam pomoćnik gradonačelnika zadužena za kulturnu-prosvetnu delatnost, i racionalizaciju školske mreže u Subotici, čast mi je da sam u društvu Nadežde Gaće, Miše Brkića i svih vas ovde, mojih dragih prijatelja, ja sam veliki pobornik slobode medija, i velika mi je želja bila, da danas čujem vaš odgovor šta treba uraditi sa medijima i kako ih finansirati. Žao mi je što do sad nisam čula tu formulu, ja sam tu volonterski. Nisam sigurna, da je privatizacija oslobađanje medija od uticaja. Lokalna samouprava je na nivou od nekih 40 miliona dinara godišnje dotirala rad Radio Subotice. Nemam ništa protiv, želela bih da lokalna vlast nema uticaja na medije. Nikad nisam koristila svoj položaj da vršim pritisak na novinare, naprotiv, novinare sam koristila da vršim pritisak na vlast. I često im došapnulam šta treba insajderski da urade, i mislim da je više uradila jedna Brankica Stanković od svih političara zajedno, i još mnogi, ugledni i cenjeni novinari. I želela bih, da nekom privatizacijom, ne dovede cela Srbija u stanje „pink kulture“, folk zvezde... Ja se osećam ugrožena, kao srpkinja iz Subotica, zbog ugroženosti medije jer ovde ja nemam svoj nacionalni savet, ne znam, ko će uticati na kreiranje takve politike u privatnim medijima. Nisam sigurna, da je privatizacija put , to govorim i kao čovek, koji se obrazovao pomoću obrazovnih

emisija, koje sam slušala kao dete, i smatram da su lokalni mediji preuzeli u mnogim sredinama funkciju u kojima je imao javni servis prvo RTB, dakle mi ne smemo prenebrežniti činjenicu, da se mladi naraštaji obrazuju kroz medije, prepustiti to jednom privatniku. Koji će uvek imati interes da pokupi decu sa ulice i da ih proizvede u novinare i reportere, a da iza njih ne stoji nikakvo obrazovanje, pa oni ne mogu da razgovaraju ni sa jednim gostom, koji ima ideju, kako će da vodi taj razgovor. Interes privatnika je da njima ostane što više. Interes privatnika je da saradnike plati jednocifrenim brojem, i da posle imamo emisije kakve imamo. Pitanje je, šta je ono, što naše društvo može da uradi? Prosto ne vidim način na koji se ovde vrši. Iso tako nisam sigurna da je dobijanje para putem projekata prava stvar, Ne možemo biti sigurni, da nema uticaja na tendere u određenim strukturama, koji su možda daleko od kvalitetnih. Mi smo svedoci, da je u Subotici izvršena marginalizacija medija, koji je od najvećeg ugleda, 40 godina poslovanja. Mi smo imali insajdere unutar Radio Subotice, urednica mađarskog programa je sada direktor Panon televizije, formirana je fondacija, čiji je osnivač čak bio i direktor Radio Subotice, na mala vrata se nekako korumpirao RRA, i dodelio regionalnu frekvenciju nekom drugom mediju, koji je bez ijednog dana prakse praktično dobio frekvenciju. Volela bih, da se ovo nekako završi, i da mi sa ovog skupa odemo i da znamo da sada u kom pravci treba da se ide. Treba da imamo utisak, da nismo samo jedan eksperimentalni detalj nekog „Velikog brata“, a možda je taj „veliki brat“ i neki tajkun, neki Jerković, koji vozi privatne autobuse... Bojim se da su to vrlo primitivna lica i ne bih volela da mediji dođu u vlasništvo takvih.

.....: niko nije došao, kako da kažem, od učesnika vlasti, mislim da nije skandalozno, što niko od vlasti nije došao, jer mislim da mi moramo da se izvučemo iz okrilja i okruženja vlasti. Bilo bi dobro da je bio ovde gospodin Janjić, ko je najavio, pa da samo uje ove primedbe, ali ne mislim da mi možemo nešto od vlasti da naučimo. Ja sam '87 napustila RTS i tadašnju televiziju i vratila se dvehiljadite kao član Upravnog odbora. Prošlo je nekih 13-ak godina koja sam ja radila u raznim redakcijama. Ja sam zagovornik tržišne ekonomije, i mislim da je elementarna stvar da mediji budu privatizovani. Ako ijednog dana budemo pretendovani da dotaknemo Evropu, mi ne postojimo po državnoj mediji. Svi će misliti da smo u 17. stoleću. Državu smatram najpokvarenijim vlasnikom medija, najlukavijim, i najviše sklon manipulacijama. Na bilo kom nivou. Privatne stanice, nacionalne, one moraju da se bore za tržište, ne dobiju ni dinara nikakve subvencije, ja znam da je nama jako teško prihvatiti da B 92 pored stajnih emisija i Brankice Stanković i sučeljavanja sa našom prošlošću, što nama i te kako treba, moraju da imaju program, na osnovu kojeg će imati proizvode takve emisije. Kad kažem da branim tržište, ne mislim da je to ono idealno, niti da će ona rešiti sve naše probleme. Mi posle osam godina tranzicije ponovo pričamo, kao da smo na početku priče. NUNS je prošle godine odmah reagovao, kad je Skupština osvojila dva nova zakona, koja su apsolutno bila protiv zakona o informisanju, mi smo u Beogradu pisli i amandmane na taj zakon. I poslali u skupštinu grada, kada se usvajao Statut. Ja jako volim emisije studija B92, ali sam i sad mišljenja, da ne može biti na budžetu. Mi smo predložili, da mediji u tranziciji budu na 30 % budžeta, ali prosto vlast ne reaguje na to. Ali, sad govorim o Beogradu, neka B92 izađe na referendum. I da pita građane, da li će dodatno plaćati nešto, lokalni javni servis? Iako građani Beograda izglasaju to, onda je u redu. Mislim da proces privatizacije mora da se završi u Srbiji. Svesna sam onih ljudi, koji kupuju i peru svoje pare, još smo ranijih godina pokazivali na tendencije nekih ljudi za dodeljivanje frekvencije lokalnim stanicama, tamo, gde je DSS na vlasti. Ali mi moramo tražiti izmenu zakona ali tu mora postojati sistem, i saglasnost.

(Dinko?): Nekoliko stvari samo na ovo, što smo dosad čuli, to je da treba da skinemo kopreno sa ovog konzorcijuma Vojvodinainfo, Nezavisno udruženje novinara Vojvodine je dobio ove nedelje projekat gdećemo napraviti nekoliko slučajeva privatizacije medija u Vojvodini, gde će jedan od fokusa svakako biti Vojvodinainfo, i ono što sam čuo na ovom okruglom stolu, iako su u većini slučajeva poznati, od velike su pomoći za taj projekat koji ćemo početi da uradimo i naravno, javnosti ponudimo i u vidu brošure. Nadam se da će dosta stvari biti jasnije. Postoji i više načina finansiranja medija, najprihvatljiviji je hrvatski način finansiranja, što bi bilo najprikladnije za naše medije, a to je 30 % vlasništva nad medijima lokalne samouprave, koja ima i ustavno pravo i obavezu da finansira i da štiti javni interes, koji bi se dodeljivao putem projekata. Uzmimo primer RTV Kragujevca, koji je jedan od boljih primera, u vlasništvu lokalnih samouprava je, međutim zato je gledaniji, što se zabavlja pitanjima opštine, javnim interesima. Na zapadu su najomiljenije lokalni mediji, zato što tretiraju lokalne medije. U budućnosti trebalo bi da opstanu mediji, koji zastupaju javni interes, ono, što građane tišti. Kakva su obdaništa, kakve su bolnice... to su teme, koje interesuju građane... Ja sam protiv lokalnog javnog servisa. Kada već plaćamo za RTS pretplatu, za kablovsku, suludo je plaćati za neki nepoznati medijski servis... A da mediji ostanu na budžetu, apsolutno se protivim tome, to se pokazalo i u prošlosti negativno. Mislim da je ovde ključni problem, mi smo ponudili gotova rešenja, mi imamo radnu grupu za izradu medijskih zakona, i to su uglavnom ljudi iz struke. Tu nije problem do ljudi, kod donošenja medijskih zakona, nego je problem političke volje. Sad imamo problem oko zakona o nacionalnim manjinama, gde je na jednom mestu spomenuto, da nacionalne manjine mogu preuzeti osnivačka prava nad medijima nacionalnih manjina. Pa to je proces etatizacije medije.... Jedina činjenica je da političari neće da dignu ruke sa medija, i to je još jedan dokaz, da političari i državi nema mesta u medijima. Ja imam utisak, da je ovde namerno izazvan jedan rašomon, što se tiče manjinskih medija, da bi se moglo politički trgovati. Mi apsolutno razumemo sve specifičnosti u Vojvodini, apsolutno smo svesni, da su to stečena manjinska prava, da ta prava treba zaštititi, ali to ne znači, da ti mediji treba da pređu potpuno u vlasništvo nacionalnih saveta, niti da ostanu na budžetima. Oni isto mogu da se finansiraju preo projekata, što smo govorili za lokalne medije, isto važi i za lokalne medije, kako bi ih pokušali izmaknuti iz te sfere, monopola, koji je posebno prisutan kada je manjinska politika u pitanju, a posebno kada su određene manjine u pitanju, pošto nisu sve manjine u istom položaju, ili politički organizovani.

Josip Stantić: ja sam neko, ko dolazi i radi za manjinske medije, i sa ovim zaključcima, koje ste izložili, ne mogu se složiti. Ja radim u Radio Subotici i kao dopisnik, i kao produkcija, dakle na oba mesta znam kako je raditi. Ja radim tamo već 6 godina, i meni još niko nije došao da kaže, e, ovo ne možeš objaviti, ili uticati na to. Dok sam se javljao na projekcije, Promedija, da bi dobijao nešto sredstava, morao sam lobbirati. Razgovarati sa predstavnicima stranaka, da bi dobili nešto para. I sad, svi kažu, treba sačuvati manjinske sektore, ali niko ne kaže: KAKO.

(Ženski glas): mediji se trebaju privatizovati, i na manjinskim mestima, i treba ih sačuvati. Imate pozitivan primer Srbobrana, koji sa privatizovao, konzorcijum radnika je kupovao tu stanicu i povećao izveštavanje na manjinskom jeziku za 50 %. Ja mislim, da u budućnosti, svi zainteresovani bi trebali da sednu, da izrade jednu strategiju, imate na primer model finansiranja u Holandiji koji medije na lokalnom nivou finansira iz regionalnih centara. Tako da lokalna vlast nema uticajau to, kako sse raspodeljuju ta sredstva. Prema tome, ne može ni da ima pritisak na uređivačku politiku. Treba da se oformi komisija za zaštitu javnog interesa, oformi se žiri, koji odlučuje o dodeli sredstava.

Jasminka Dulić: Urednik sam Hrvatske riječi, ja se slažem sa Josipom Stantićem, kakvo rešenje bi bilo to za nacionalne manjinske medije. Projektno finansiranje je nedovoljno, neredovito, da bi bilo koji medij opstao nacionalno manjinski takav kakav jeste. Nismo čuli, kakvo je to rešenje. Mislim da je loše staviti u isti koš lokalne medije i nacionalno manjinske medije. I smo najmlađi medij, pošto postojimo nešto manje od pet godina, ali mi ni na koji način ne bi mogli opstati samo sa 30 % dotacije a da 70 % na nekom tržištu mi osiguramo. Oni imaju i zadatak očuvanja manjinskog identiteta, obrazovanja, jezika. Ti mediji su tako definirani, njihova funkcija nije samo u informiranju na maternjem jeziku. Mnogo puta se tretiraju kao lokalni mediji, oni u suštini nisu isto.

Bramko Vučković: Ja sam član Izvršnog odbora NUNSa istovremeno urednik i u RTV Kragujevac, ja sam inače čovek, koji zastupa tu tezu da država ne mora da bude najgori vlasnik medija. U ovoj zemlji se pokazalo da ima i gorih vlasnika medija, a to su upravo ljudi, koji su stekli prljavi kapital, i koji su tim prljavim kapitalom kupili medije, ono što ste spominjali tu u Vojvodini, to je skup tajkuna, bivših DB-ovaca i ja nisam ubeđenja, da u medijima, gde je vlasnik prljavi kapital, njihova uređivaka politika biti bolja od i ta politika će biti prilično prljava. Svesni smo da proces privatizacije mora sprovesti do kraja zbog toga se mi snažno zalažemo i to je naša ideja oko ovih 30 % , da dozvolimo državi do 30 %. A ta sredstva treba kontrolisati, da opet ne odu na neki projekat, koji zavisi od volje nekog funkcionera. Ja apelujem na eksperte, koji su ovde prisutni, da pomognu da se naprave medijske promene u zakonima da bismo obezbedili tu samodrživost medija, i da obezbedimo, da ovi mediji, koji su do sada imali visok profesionalni nivo, i u budućnosti to zadrže.